

Основні зміни закону Lex Ukrajina VI:

з 1 січня 2024 року та з 1 вересня 2024 року

Найчастіші питання та відповіді:

1.

На який строк буде продовжено тимчасовий захист?

Тимчасовий захист можуть продовжити **до 31 березня 2025 року** всі особи з тимчасовим захистом, термін дії якого закінчується 31 березня 2024 року.

2.

Як продовжити тимчасовий захист?

Процес продовження починається з **онлайн-реєстрації на порталі [Dočasná ochrana - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)**, яку необхідно здійснити до 15 березня 2024 року. Запис на особистий візит до відділення Міністерства внутрішніх справ для вклеювання візи є обов'язковою частиною онлайн-реєстрації на продовження тимчасового захисту. Другим кроком є особистий візит до цього відділення в обраний термін.

Всі особи віком від 15 років реєструються самостійно. Особи, які не досягли 15 років, реєструються через своїх законних представників.

3.

Які документи потрібні для продовження тимчасового захисту?

Для продовження тимчасового захисту потрібен дійсний закордонний паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

Також **необхідне підтвердження про проживання**, якщо Вам **надає житло фізична особа** використовуйте [formulář pro fyzické osoby](#) або якщо Вам **надає житло юридична особа**, використовуйте [formulář pro právnické osoby](#). На обох формулярах має бути офіційно завірений підпис. Іншою формою підтвердження проживання є **договір оренди житла**, який ви уклали з власником житла, в якому ви проживаєте, або з уповноваженою особою. Копія цього договору повинна бути офіційно завірена.

Підтвердження проживання надається окремо на кожну особу.

Якщо ви проживаєте в **державному гуманітарному житлі**, підтвердження про проживання **надавати не потрібно**.

Якщо ви представляєте особу, яка **не досягла 15-річного віку**, ви повинні **надати підтвердження зв'язку із цією особою ([Представництво осіб молодших 15 років під час продовження тимчасового захисту - frs.gov.cz](#))**, яке уповноважує вас діяти від її імені.

4.

Що означає "офіційно завірена копія" та "офіційно завірений підпис"?

Офіційно завірений підпис - означає, що заявник підписав документ власноручно в присутності особи, яка його засвідчує, або визнав підпис на документі своїм власним.

Офіційно завірена копія - підтверджує відповідність між поданою копією та оригіналом документа, справжність підпису не підтверджується.

Оформити завірені документи найчастіше можна у поштових відділеннях, позначених логотипом **Czech POINT** [Ověřování listin a podpisů - Česká pošta \(ceskaposta.cz\)](https://www.ceskaposta.cz) або в деяких міських адміністраціях (obecný úřad), або завірити нотаріально.

5.

Куди можуть звернутися біженці, які недавно приїхали з України, з проханням про надання державного гуманітарного житла?

З 1 січня 2024 року **заяву про надання державного гуманітарного житла** біженці з України **можуть подавати лише** до Регіонального центру допомоги Україні в **Остраві** (Мораво-Сілезький край) [Крайовий центр допомоги Україні – КАЦПУ І Мораво-Сілезький край \(msk.cz\)](https://www.msk.cz) в прийомні дні: понеділок і середа з 8:00 до 16:00, п'ятниця з 8:00 до 14:00.

Особи, які звертаються за тимчасовим захистом та які **мають забезпечене місце проживання**, подають **заяву до КАСРУ за місцем свого проживання**.

6.

Куди звернутися із заявою про зміну державного гуманітарного житла?

З 1 січня 2024 року для зміни державного гуманітарного житла необхідно звернутися до найближчого інтеграційного центру за місцем проживання. Більше інформації можна знайти за посиланням [Державне гуманітарне житло з 1 січня 2024 року - frs.gov.cz](https://www.frs.gov.cz)

7.

За яких умов можна змінити державне гуманітарне житло?

Зміна державного гуманітарного житла можлива лише з поважних причин, які виникли незалежно від вашої волі. Наприклад, якщо житло не відповідає потребам особи у медичному або соціальному забезпеченні, або у разі необхідності спільного проживання з членами близької сім'ї.

8.

Хто має право на державне гуманітарне житло після 150 днів з моменту отримання тимчасового захисту (чинне до 1.9.2024 р.)?

Якщо ви є вразливою особою і отримали гуманітарну допомогу, вас буде внесено до реєстру HUMPO, і тоді вам може бути надано державне гуманітарне житло після закінчення 150-денного періоду. Для цього вам необхідно щомісяця подавати заяву на отримання гуманітарної допомоги в електронному вигляді.

9.

Які зміни відбудуться з 1.9.2024 року в державному гуманітарному житлі?

З 1.9.2024 року термін перебування у безкоштовному державному гуманітарному житлі буде скорочено до 90 днів від надання тимчасового захисту, ця зміна також стосуватиметься вразливих категорій осіб. Ніхто не зможе залишатися в безкоштовному гуманітарному житлі після закінчення цього строку. Вразливі особи, які прожили в гуманітарному житлі більше 150 днів, з вересня 2024 року більше не зможуть користуватися ним безкоштовно - вони повинні будуть або виїхати з житла, або домовитися з орендодавцем про сплату орендної плати.

10.

Як змінилися суми витрат на житло, що підлягають врахуванню?

З 1 січня 2024 року **підвищені витрати на житло для вразливих осіб**, що підлягають врахуванню **Humanitární dávka - UA (mpsv.cz)**. Якщо ви живете в квартирі, зареєстрованій в Міністерстві праці та соціальних справ, можете розраховувати на суму **6000 крон** на особу на місяць. Якщо ви живете в незареєстрованій квартирі або в іншому житлі, наприклад в гуртожитку, то можете розраховувати на доплату **4800 крон** на особу на місяць.

Суми витрат на житло для невразливих осіб залишаються незмінними: 3000 крон у зареєстрованій квартирі та **2400 крон** на особу на місяць, якщо особа проживає у незареєстрованій квартирі чи іншому житлі. Витрати на житло враховуються до суми гуманітарної допомоги, заяву на отримання якої необхідно подавати в електронному вигляді щомісяця.

11.

Чи можуть особи з тимчасовим захистом і після 1.1.2024 року подавати заяву на отримання МОР – надзвичайної невідкладної допомоги?

З 1.1.2024 року особи з тимчасовим захистом можуть подати заяву на отримання **МОР "інша подія", яка призначається для подолання події, яку неможливо було передбачити або запобігти** їй з огляду на її масштаби, внаслідок чого особа опинилася у скрутному становищі, і через брак фінансових ресурсів, їй загрожує втрата житла або незабезпечення основних життєвих потреб. Цю заяву можна подавати повторно.

Залишається і надалі можливість подати заяву на отримання МОР "одноразова витрата", яка може бути використана для сплати боргів, що виникли у вразливих осіб у зв'язку з проживанням.

Вказані МОР не будуть враховуватися при обчисленні гуманітарної допомоги.

Автоматичного права на отримання МОР - надзвичайної невідкладної допомоги не існує. Якщо ви подаєте заяву на отримання МОР, ваш загальний дохід, фінансове та соціальне становище будуть оцінюватися в індивідуальному порядку.

12.

Які зміни відбулися в гуманітарній допомозі?

Особи з тимчасовим захистом тепер зобов'язані надати довідку про підтвердження доходу з місця роботи в ČR (довідку про доходи від роботодавця). Письмової заяви недостатньо.

Заявник на отримання гуманітарної допомоги може мати на рахунку суму, що вдвічі перевищує Гуд на кожну особу, це не впливає на його право на отримання цієї допомоги.

Доходи, отримані від виплат МОР (надзвичайна невідкладна допомога), виплати від фондів, AMIF, UNICEF, стипендії для студентів вищих навчальних закладів, не враховуються як дохід для розрахунку гуманітарної допомоги.

13.

Як продовжується медичне страхування після продовження тимчасового захисту?

Після продовження тимчасового захисту ваше медичне страхування також буде продовжено, і ви отримаєте "Замінну страхову картку - паперовий бланк формату А4" з терміном дії, що відповідає поточному тимчасовому захисту:

- **до 30.9.2024** – якщо ви отримали підтвердження від Міністерства внутрішніх справ ЧР про реєстрацію на порталі для іноземців на продовження тимчасового захисту.
- **до 31.3.2025** – якщо ви вже особисто відвідали відділення Міністерства внутрішніх справ ЧР і маєте нову візу з продовженим тимчасовим захистом.

Подайте заяву на отримання замінної страхової картки за допомогою онлайн-формуляра (наприклад, на сайті VZP [Продовження медичного страхування \(vzp.cz\)](https://vzp.cz)) або особисто відвідайте будь-яке відділення вашої страхової компанії.

14.

Які нові умови щодо відмови від державного медичного страхування при виїзді в Україну?

З 1 січня 2024 року, якщо ви плануєте поїхати в Україну, не відмовляючись при цьому від тимчасового захисту, перед від'їздом вам необхідно повідомити про це медичну страхову компанію. З наступного дня після вашого від'їзду в Україну ваше державне медичне страхування в ЧР буде припинено у зв'язку з вашим довгостроковим перебуванням в Україні (мінімум 6 місяців безперервного перебування) до вашого повернення в ЧР. **У разі вашого повернення раніше, ніж через 6 місяців, вам доведеться сплатити страховий внесок за весь період,** так якби ви взагалі не були зняті з реєстрації в страховій компанії. Відтепер також неможливо подати заяву про довгострокове перебування за межами Чеської Республіки заднім числом.

Hlavní změny v souvislosti s novelizací zákonů Lex Ukrajina VI

od 1.1.2024 a od 1.9.2024

Nejčastější otázky a odpovědi:

1.

Na jak dlouho bude dočasná ochrana prodloužena?

Dočasnou ochranu si mohou všichni, kterým končí její platnost 31. 3. 2024 prodloužit do 31. 3. 2025.

2.

Jak probíhá prodloužení dočasné ochrany?

Proces prodloužení začíná online registrací na portálu [Тимчасовий захист - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz), kterou je nutné provést do 15. 3. 2024. Povinnou součástí online registrace k prodloužení dočasné ochrany je rezervace termínu osobní návštěvy pracoviště Ministerstva vnitra za účelem vyznačení vízového štítku. Druhým krokem je osobní návštěva tohoto pracoviště ve vybraném termínu.

Samostatně se registrují všechny osoby od 15 let. Za osoby mladší 15 let může provést registraci pouze jejich zletilý, oprávněný zástupce.

3.

Jaké dokumenty jsou potřebné pro prodloužení dočasné ochrany?

Pro prodloužení dočasné ochrany je nutné mít platný zahraniční pas nebo jiný průkaz totožnosti. Dále je potřeba potvrzení o zajištění ubytování, použijte [formulář pro fyzické osoby](#) pokud vám poskytuje ubytování fyzická osoba, anebo použijte [formulář pro právnické osoby](#) pokud vám ubytování poskytuje právnická osoba. Potvrzení musí být ověřené podpisem. Jiným způsobem potvrzení o ubytování je doložení ověřené kopie nájemní smlouvy (případně originálem), kterou jste uzavřeli s majitelem nemovitosti nebo s oprávněnou osobou, kde bydlíte.

Pokud žijete ve státním humanitárním ubytování, není nutné předkládat potvrzení o zajištění ubytování. Potvrzení o ubytování je třeba dokládat za každou osobu zvlášť.

Pokud zastupujete osobu mladší 15 let, musíte prokázat vazbu ([Представництво осіб молодших 15 років під час продовження тимчасового захисту - frs.gov.cz](#)), která vás opravňuje k jednání za ni.

4.

Co přesně znamená „úředně ověřená kopie“ a „úředně ověřený podpis“?

Úředně ověřeným podpisem – prokazuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.

Úředně ověřenou kopií – prokazuje pouze shodu mezi předloženou kopií a originální listinou. Pravost podpisu neověřuje.

Ověření lze vyřídit nejčastěji na poštách označených logem Czech POINT [Ověřování listin a podpisů - Česká pošta \(ceskaposta.cz\)](#) nebo některých obecních úřadech či u notářů.

5. Kde mohou nově příchozí uprchlíci z Ukrajiny podat žádost o státní humanitární ubytování?

Od 1. 1. 2024 nově příchozí uprchlíci mohou podat žádost o státní humanitární ubytování pouze na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině v Ostravě (Moravskoslezský kraj) [Крайовий центр допомоги Україні – КАЦПУ І Мораво-Сілезький край \(msk.cz\)](https://www.msk.cz) během úředních dní: pondělí a středa od 8:00 do 16:00, pátek od 8:00 do 14:00.

Žadatelé o dočasnou ochranu se zajištěným ubytováním podávají žádost na KACPU dle místa pobytu.

6. Kam se obrátit s žádostí o změnu státního humanitárního ubytování?

Od 1. 1. 2024 pro změnu státního humanitárního ubytování kontaktujte nejbližší integrační centrum v místě vašeho pobytu. Více informací naleznete na stránkách [Державне гуманітарне житло з 1 січня 2024 року - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)

7. Za jakých podmínek je možné změnit státní humanitární ubytování?

Změna státního humanitárního ubytování je povolena pouze z vážných důvodů, které vznikly nezávisle na vaší vůli. Například, pokud ubytování nevyhovuje zdravotním potřebám osoby nebo potřebám sociální služby, nebo pokud je třeba žít společně s blízkou rodinou.

8. Kdo má nárok na státní humanitární ubytování po 150 dnech od udělení dočasné ochrany (platnost do 1.9.2024)?

V případě, že patříte do kategorie zranitelných osob a byla vám přiznána humanitární dávka, budete zařazeni do „evidence osob (HUMPO)“, kterým může být státní humanitární ubytování poskytnuto i po uplynutí lhůty 150 dní. K tomu je třeba podávat žádost o humanitární dávku elektronicky každý měsíc.

9. Jaké změny nastanou od 1.9.2024 ve státním humanitárním ubytování?

Od 1.9.2024 se doba nároku na bezplatné státní humanitární ubytování zkrátí na 90 dní od udělení dočasné ochrany a tato změna bude platit i pro zranitelné osoby. Po uplynutí této lhůty nebude nikomu umožněno zůstat v humanitárním ubytování zdarma. Zranitelné osoby, které žijí v humanitárním ubytování déle než 150 dní, už jej nebudou moci od září využívat zdarma – budou muset toto ubytování buď opustit, nebo se dohodnout s ubytovatelem na platbě nájemného.

10. Jaké jsou nové započitatelné náklady na bydlení?

Od 1.1.2024 se zvyšují započitatelné náklady na bydlení pro **zranitelné osoby** [Humanitární dávka - UA \(mpsv.cz\)](https://mpsv.cz). Pokud bydlíte v bytě evidovaném Ministerstvem práce a sociálních věcí, může být započítáno až 6 000 Kč na osobu a měsíc. Pokud bydlíte v bytě, který není v této evidenci, nebo na ubytovně, může být započítáno až 4 800 Kč na osobu a měsíc.

Částky započitatelných nákladů na bydlení pro **nezranitelné osoby zůstávají stejné**, a to 3 000 Kč v bytě evidovaném a 2 400 Kč na osobu a měsíc při bydlení v neevidovaném bytě nebo jiném ubytování. Náklady na bydlení jsou zahrnuty v humanitární dávce, kterou je nutné žádat elektronicky každý měsíc.

11.

Můžou osoby s dočasnou ochranou i po 1.1.2024 žádat o MOP – mimořádnou okamžitou pomoc?

Od 1. 1. 2024 mohou osoby s dočasnou ochranou požádat o MOP "jiná událost", která je určena pro zvládnutí události, kterou nebylo možné s ohledem na její rozsah předvídat ani jí předejít, v jejímž důsledku je osoba z důvodu nedostatku finančních prostředků ohrožena zejména ztrátou bydlení nebo nezajištěním základních životních potřeb. Lze o ni žádat i opakovaně.

Zůstává možnost požádat o MOP "jednorázový výdaj", kterou lze použít pro úhradu dluhů, které vznikly zranitelným osobám v souvislosti s ubytováním.

Tyto MOP nebudou vstupovat do výpočtu humanitární dávky.

Na MOP nevzniká automaticky nárok. Pokud o MOP požádáte, vždy bude hodnocena vaše celková příjmová, majetková a sociální situace.

12.

Jaké jsou změny v humanitární dávce?

Nově mají osoby s dočasnou ochranou povinnost doložit příjmy ze zaměstnání vykonávaného v ČR (např. potvrzením od zaměstnavatele, výplatní páskou). Čestné prohlášení nestačí.

Žadatel o humanitární dávku může mít na účtu zůstatek ve výši dvojnásobku HuD pro každou osobu aniž by to ovlivnilo jeho nárok na tuto dávku.

Příjmy získané z dávek MOP, příspěvky z nadací, fondů, AMIF, UNICEF, stipendia pro studenty na univerzitách se nezapočítávají do příjmů pro výpočet humanitární dávky.

13.

Jak se prodlužuje zdravotní pojištění po prodloužení dočasné ochrany?

Po prodloužení dočasné ochrany vám bude také prodlouženo zdravotní pojištění a vystaven "Náhradní průkaz pojištěnce - v papírové podobě A4" s platností odpovídající aktuální lhůtě dočasné ochrany:

- Do 30. 9. 2024, pokud jste získal/a potvrzení od MV ČR o registraci do portálu na prodloužení dočasné ochrany.
- Do 31.3.2025, pokud jste již osobně navštívil/a pracoviště MV ČR a máte nový vízový štítek s prodlouženou dočasnou ochranou.

O nový „Náhradní průkaz pojištěnce“ požádejte pomocí online formuláře (např. u VZP [Продовження медичного страхування \(vzp.cz\)](https://www.vzp.cz)) nebo při osobní návštěvě kteréhokoliv klientského pracoviště vaší pojišťovny.

14.

Jaké jsou nové podmínky pro odhlášení z veřejného zdravotního pojištění při výjezdu na Ukrajinu?

V případě, že plánujete od 1.1.2024 odcestovat na Ukrajinu bez vzdání se víza dočasné ochrany, je nutné tuto skutečnost před odjezdem nahlásit zdravotní pojišťovně. Ode dne následujícího po odcestování na Ukrajinu budete mít ukončeno veřejné zdravotní pojištění v ČR z důvodu dlouhodobého pobytu na Ukrajině (**min. 6 měsíců nepřetržitého pobytu**), a to až do návratu zpět do ČR. V případě, že se vrátíte dříve než za 6 měsíců, musíte uhradit pojistné za celé období, jako by k odhlášení vůbec nedošlo. Nově také není možné podat oznámení o dlouhodobém pobytu mimo ČR zpětně.